

ПОЛІТИКА

«Путін йде ва-банк»: чому Росія більше не шукає виправдань ударам по цивільних українцях?

Ярослав Кречко [Донбас.Реалії](#)

26 жовтня 2026, 05:30

Російський дрон б'є по мосту у Києві, 4 жовтня 2026 року

Російські удари по українських містах стали звичним явищем. Змінюється не тільки масштаб цих атак, а й ставлення до них у світі, а також риторика російського режиму.

Донбас Реалії (проект Радіо Свобода) аналізують, чому очільник РФ Володимир Путін і російська армія вже фактично відкрито завдають ударів по цивільній інфраструктурі і не придумують виправдань, як це було раніше.

Чи стратегія у цій ескалації? І яка її мета?

За вісім місяців 2026 року понад 15 тисяч цивільних зазнали поранень і загинули – це більше, ніж за весь 2025 рік. Такі дані наводить Організація Об'єднаних Націй.

Майже половина смертей і поранень серед цивільних сталася не поблизу лінії фронту, а у великих містах.

“Удари спрямовані на цивільне населення

Геміш де Бретон-Гордон

населення», – каже британський полковник у відставці, колишній командувач сил НАТО зі швидкого реагування на хімічні, біологічні, радіологічні і ядерні загрози Геміш де Бретон-Гордон.

«Раніше росіяни заявляли, що завдають ударів по військових цілях. І, можливо, іноді це було правдою. Але зараз вони, схоже, зовсім не переймаються цим. Вони навіть не намагаються приховувати свої атаки. Їхні удари спрямовані виключно на цивільне

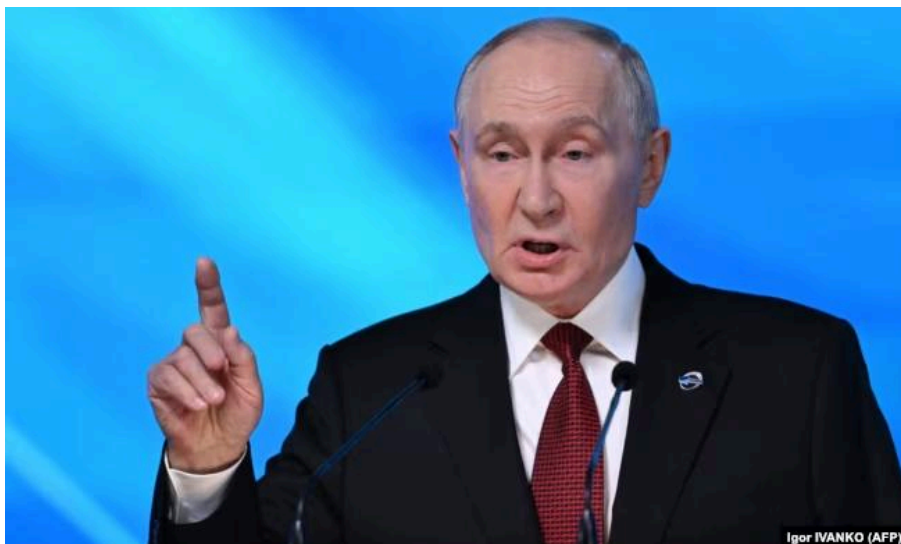

Жінка проходить повз палаючий будинок на місці повітряного удару армії РФ в місті Бровари на Київщині, 14 березня 2026 року

Логістичні та торговельні центри, склади з ліками та продуктами – нині це стандартні цілі для російських повітряних атак. Але так було не завжди.

У 2022 році після удару по торговельному центру в Кременчуці на Полтавщині, де загинули 22 людини, західні країни одразу ж назвали це воєнним злочином, а Путіну особисто довелося виправдовуватися, мовляв, там був склад зброї та техніки.

*«За своєю натурою Путін – соціопат. Соціопати – це люди, які не мають емпатії. Тому він міг виправдовуватись тільки в одному випадку – якщо вважав, що це буде псувати його персональний політичний імідж перед якимись іншими країнами. Але, на жаль, п'ятий рік війни показує, що «червоні лінії», які існували у 2022 році, розтягнуті настільки, що інколи здається, що їх немає», – вважає керівник аналітичного центру «Ділова столиця» **Вадим Денисенко**.*

Очільник Росії Володимир Путін під час виступу на «Валдаї», 1 жовтня 2026 року

26 квітня 2022 року російське Міністерство оборони, наприклад, назвало фейком те, що армія РФ завдала ракетного удару по теплоелектростанції в **Одесі**. Мовляв, українські телеграм-канали використовують архівні кадри наслідків аварії на ТЕЦ у Пензі «для спроб дискредитації збройних сил РФ».

Через чотири роки те саме Міноборони РФ прямо **напише**: «вимкнули світло» в Одесі – завдали удару по ТЕЦ і підстанціях.

Першого масованого **удару** по українській енергетиці Росія завдала 10 жовтня 2022 року – понад 80 ракет і 12 «Шахедів», 9 з яких Україна збила. Тоді Путін визнав удари по енергетиці через два місяці, у грудні.

“ У нього з’явилася одержимість війною

Геннадій Гудков

«Так, ми це робимо. Але хто перший почав? Хто вдарив по Кримському мосту, хто підірвав лінії електропередач з атомної електростанції Курська?» – говорив тоді Путін.

Ось це «вони першими почали» і «ми б’ємо у відповідь» стало постійною фігурою мовлення Путіна. Ці слова лунають і зараз, незалежно від того, що стало ціллю російської атаки.

«У нього не те щоб впевненість повернулася, у нього **з’явилася божевільна одержимість війною**, тому що він прекрасно розуміє: що на кону його п*для шкура. Якщо він цю війну програє, то Акела промахнувся, і Акела має бути повалений», – каже російський політик **Геннадій Гудков**.

Зруйнована внаслідок російських атак Дарницька ТЕЦ. Київ, 4 лютого 2026 року

Усі ці роки російське Міністерство оборони, хоч і визнавало удари по українській енергетиці, але коментувало їх у своїх звітах досить сухо.

Наприклад, у **січні** цього року, коли тривала на той момент наймасштабніша кампанія проти української енергетики, у Росії писали, що завдали ударів по енергетичних об’єктах «у відповідь на українські атаки».

«Його завдання – змусити Україну викинути білий прапор»

Водночас після **масованого удару 14 жовтня 2026 року**, коли було застосовано 39 балістичних ракет, Міноборони РФ чи не вперше у своєму **звіті** детально повідомило, по яких ТЕЦ та підстанціях у Києві вони били.

У західній пресі дедалі частіше говорять про те, що російський наступ на фронті загальмувався, і тому «Кремль вирішив посилити терор проти мирного населення».

Геміш де Бретон-Гордон колумніст **The Telegraph** і колишній офіцер британської армії написав про те, що Путін доручив цю кампанію генералу **Сергію Суровікіну**

i, давши йому вказівку знищити мости через Дніпро.

У жовтні 2022 року Сергій Суровікін командував російськими окупаційними військами в Україні

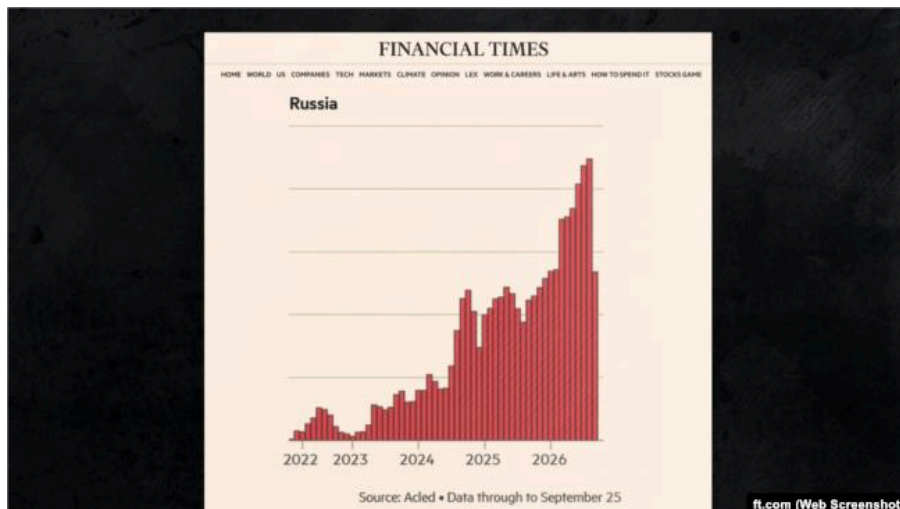
«Вперше я зіткнувся з Суровікіним у Сирії, коли він керував російською операцією на боці Асада **i**. Ця операція значною мірою була зосереджена на ударах по цивільній інфраструктурі – школах і лікарнях. На початку війни в Україні він відповідав за російський оборонний пояс **i**, а потім був звільнений. І ходили чутки, що він знову повернеться. Російські війська застрягли на лінії фронту, і єдине, що їм залишилося – робити те, що й в Сирії – намагатися змусити цивільне населення підкоритися за допомогою бомбардувань», – каже британський полковник у відставці.

**“ їм залишилося
намагатися змусити
цивільних підкоритися**

Геміш де Бреттон-Гордон

Однак 16 жовтня на черговій нараді Путіна з російськими командирами Суровікіна не було, принаймні на відеокадрах. Про ситуацію на фронті, а також про удари по мостах та іншій українській інфраструктурі, звітував начальник Генштабу ЗС РФ Валерій Герасимов.

«Путін йде ва-банк. Його завдання – змусити Україну викинути білий прапор. Тому зараз вже немає жодного сенсу ні перед ким виправдовуватись чи намагатися зберегти залишки іміджу», – вважає Геннадій Гудков.

Динаміка російських ударів по Україні станом на кінець вересня 2026 року від Financial Times

Графік щомісячних російських атак по Україні від британського Financial Times показує, наскільки зросла їхня інтенсивність у 2026 році. За даними французького

OSINT-аналітика **Клемана Молена**, з липня по вересень головними цілями були склади, логістика, залізниця, порти, АЗС, ВПК та дата-центри.

У жовтні фокус змістився на енергетику, а також з прифронтових областей на захід України.

Столиця та Київська область перебувають в епіцентрі ударів увесь рік.

Фактори: політика і кількість ракет та дронів

“Я пропоную, щоб НАТО використовувало свої винищувачі для знищення російських дронів і ракет

Геміш де Бреттон-Гордон

«Я пропоную, щоб європейські країни НАТО, а саме: **Велика Британія** та, можливо, **Німеччина**, й **Франція**, використовували свої винищувачі для знищення російських дронів і ракет, які запускають по цивільних об'єктах в Україні. **І для цього є прецедент. Велика Британія та Франція збивали іранські безпілотники та ракети, запущені по**

Ізраїлю», – каже Геміш де Бреттон-Гордон.

Водночас полковник додає, що можливість захистити цивільні об'єкти варто розглянути на тлі дефіциту в Україні ракет-перехоплювачів, особливо напередодні зими, на яку робить ставку Путін.

Зустріч Трампа і Путіна на Алясці у серпні 2025 року

«Є дві реперні точки для нього. Це, умовно, листопад-грудень 2026 року, можлива зустріч [Дональд] Трамп-Путін-Сі Цзіньпін. Він її розглядає як прообраз **Тегерана 1943 року**. Китай не мислить цими категоріями, США теж так не мислять. Це його міфотворчість, але для нього це суперважливо. І березень 2027 року – **[можлива] перемога** [Марін] Ле Пен у Франції, яка призведе до розвалу фінансової коаліції на підтримку України. **І все це на тлі війни тилів, на його думку, змусить Україну здатися**», – розповідає Вадим Денисенко.

Безумовно, політичні зміни в Європі та позиція США – важливі елементи відповіді на питання, чому Росія, не соромлячись, завдає ударів по цивільній інфраструктурі в Україні.

Але все ж **головна причина, мабуть, досить прозаїчна – РФ наростила виробництво ракет і безпілотників.**

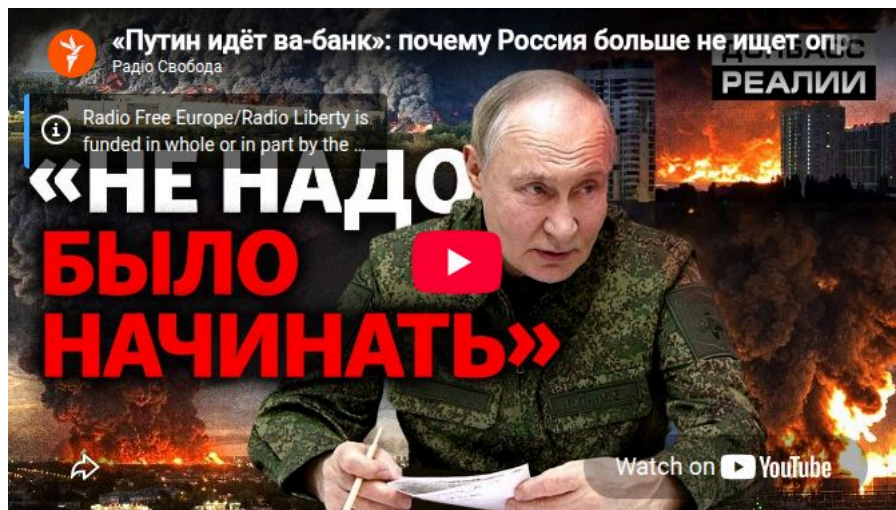
Чого тільки вартий побудований з нуля комплекс зі складання «Шахедів» в **Алабузі**.

Атака на Московський НПЗ у вересні 2026 року

«Путін весь час збільшує військовий бюджет, намагається мобілізувати економіку, соціальне життя, політику, інфраструктуру – все на військовий лад. *Його нічого не цікавить, крім війни*», – каже Геннадій Гудков.

Та все ж відмінність цього року від попередніх – не лише збільшення кількості російських атак, а й те, що Київ теж може завдати серйозних ударів по території РФ. Історія з [російськими НПЗ](#) – найкраще тому підтвердження. А отже, зима може бути складною не лише в Україні, а й у Росії.

Той самий удар по Києву після переговорів з Путіним: пожежі та руйнації після десятків ракет (фоторепортаж)

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Чи вистoiть Україна без підтримки США у війні з Росією. Реакції на заяву Зеленського

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Росія потрапила в пастку»: що Україна знищує у тилах агресора

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Трамп, Путін, Сі. Вся справа у мінералах? США хочуть, щоб Китай зняв обмеження на експорт критично важливої сировини

Ярослав Кречко

Кореспондент та ведучий телепроекту «Донбас.Реалії». У редакції Радіо Свобода – з 2017 року. Закінчив факультет журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка. У телевізійній журналістиці – з 2007 року. Спочатку працював у Львові, з 2011 року – у Києві. З літа 2014 року висвітлюю події на Донбасі.

Донбас.Реалії

Донбас.Реалії – проєкт для Донбасу та про Донбас по обидва боки лінії розмежування. З 2014 року ми створюємо та добуваємо унікальний контент – ексклюзиви з окупованих міст і лінії фронту, відео й фото, мультимедійні репортажі, розслідування, радіо та телепрограми.

У соцмережах:

- [Facebook](#)
- [Telegram](#)
- [Instagram](#)
- [Twitter](#)
- [Телепроєкт Донбас Реалії на YouTube](#)
- [Радіо Донбас Реалії на YouTube](#)

[Україна](#)[Політика](#)[Суспільство](#)[Війна](#)[Донбас](#)